

Principer för kommunala insatser på bredbandsområdet

Inledning

Sverige är i dag en ledande IT-nation och står sig väl i internationella sammanhang både vad gäller användningen av IT och tillgången till bredband. Sverige har som ett av få länder i världen haft en bredbandspolitik sedan slutet av 1990-talet. Denna bredbandspolitik har hittills varit inriktad på att främja ökad tillgång till elektronisk infrastruktur och bredbandtjänster. Genom regeringens Bredbandsstrategi för Sverige aviseras nu en tydligare inriktning mot att förbättra konkurrensen och förutsättningarna för marknadens aktörer.

Medborgare och företag ska få tillgång till bättre bredbandstjänster genom väl fungerande konkurrens på bredbandsområdet. Ambitionen är att Sverige bör vara världens mest uppkopplade och avancerade land när det gäller elektronisk kommunikation.

Statens roll är att se till att marknaden fungerar effektivt och att förutsättningar för att driva verksamhet är goda i hela landet.

Nedan presenteras ett antal principer vars syfte är att främja bredbandsutvecklingen. Principerna ska underlätta samspelet mellan privata och offentliga aktörer, bidra till god konkurrens på bredbandsmarknaden och bidra till att inte belasta domstolsväsendet mer än nödvändigt

Det bör påpekas att dessa principer inte ska ses som ett förhandsbesked av hur gällande lagstiftning på området kommer att tolkas. Sådan tolkning är ytterst domstolarnas uppgift.

Önskvärda kommunala insatser för att främja bredbands- utbyggnad

Allmänt

Kommuner ska, som företrädare för allmänna samhällsintressen, i översikts- och detaljplanearbetet beakta behoven av utbyggnad av bredbandskommunikation i kommunen.

Kommuner bör verka för god konkurrens på alla områden, inklusive bredbandsområdet, och eftersträva god dialog med det privata näringslivet rörande konkurrensfrågor.

Kommuner bör undvika monopolisering av infrastrukturen, till exempel genom att undvika så kallade exklusivitetsavtal oavsett om avtal tecknas med en privat eller offentlig aktör.

Kommuner bör främja paralleletablering av fiber där så är möjligt och lämpligt.

Vid tecknande av avtal och i muntliga överenskommelser ska kommuner ge privata och offentliga aktörer samma villkor om det inte finns sakliga skäl för att erbjuda olika villkor.

Kommunen som markägare

Kommuner bör ha en policy som klargör villkor för tillträde till kommunal mark för bredbandsutbyggnad och annan infrastrukturutbyggnad. Policyn bör klargöra rutinerna för grävstillstånd och tecknande av markavtal.

Kommunen bör beakta värdet av såväl fungerande elektroniska kommunikationer och konkurrens på bredbandsmarknaden som övriga allmänna samhällsintressen när den tar fram en sådan policy.

Kommunen bör hantera alla aktörers önskemål utan oskäligt dröjsmål och utan att ställa upp ovidkommande villkor för tillträdet.

Kommuner bör teckna markavtal på skäliga och icke diskriminerande villkor när det är lämpligt att upplåta kommunens mark för bredbandsutbyggnad. Information om policy, rutiner och avtalstecknande ska publiceras och finnas

allmänt tillgänglig, till exempel via kommunens webbplats.

Kommunen bör aktivt verka för att samordning av grävarbeten och samförläggning av ledningar sker.

Kommunen som ägare av bredbandsnät

Svensk bredbandspolitik baseras på att marknaden i första hand ska tillgodose behovet av bredband. Kommunala aktörer bör träda in endast när det inte finns kommersiella marknadsförutsättningar.

Kommunal verksamhet på bredbandsområdet ska drivas utan vinstsyfte, utan underprissättning och med transparent redovisning av kostnader.

Kommunal säljverksamhet och förfaranden i kommunal säljverksamhet kan i enlighet med 3 kap 27 § konkurrenslagen (2008:579) förbjudas om de snedvrider eller hämmar konkurrensen eller är ägnade att snedvrیدا eller hämma konkurrensen. *Exempel på säljverksamhet eller förfaranden i säljverksamheten som kan komma att förbjudas är när kommunen överskrider den kommunala kompetensen, tillämpar prissättning under självkostnad, inte ger tillträde till infrastruktur på skäliga och icke diskriminerande villkor, eller agerar selektivt, det vill säga utan sakliga skäl behandlar aktörer olika.*

När kommunala aktörer ger tillträde till den egna infrastrukturen ska det ske på skäliga och icke diskriminerande villkor. I första hand bör detta gälla tillträde till kanalisation respektive svart fiber, men, beroende på marknadssituation, kan detta även gälla (överförings-)kapacitet.

I tillträdet till den egna infrastrukturen ska kommunen, på alla nivåer i värdekedjan, beakta behovet av att undvika monopolisering av infrastrukturen, till exempel genom att undvika exklusiva avtal med enskilda operatörer, oavsett om det är en privat eller offentlig aktör.

I de fall kommunala stadsnät själva agerar på kapacitets- eller tjänstebaserad nivå bör kommunen, i egenskap av ägare, regelbundet ompröva om rådande behov skulle kunna tillgodoses genom privatfinansierade aktörer. Omprövning av säljverksamheter och förfaranden däri bör ske i enlighet med konkurrenslagen. *En sådan omprövning bör ta sin utgångspunkt i 3 kap 27§ konkurrenslagen och ske årligen.* Säljverksamheter och förfaranden som skulle kunna träffas av förbud bör inte etableras, fortgå eller expandera.

Kommunen bör verka för att kommunala bostadsföretag, inom ramen för gällande lagstiftning, beaktar behovet av konkurrens och valfrihet för slutkunder. Avtal som ger en operatör exklusiv distributionsrätt i hela fastigheten och som stänger ute andra leverantörer från att tillhandahålla tjänster via parallell infrastruktur i fastigheten bör undvikas.

Stockholm, 7 oktober 2010

Anders Knappe, ordförande Sveriges Kommuner och Landsting

Göran Marby, generaldirektör kommunikationsmyndigheten PTS

Dan Sjöblom, generaldirektör Konkurrensverket